

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

1/2017

ročník/volume 27

Recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov.

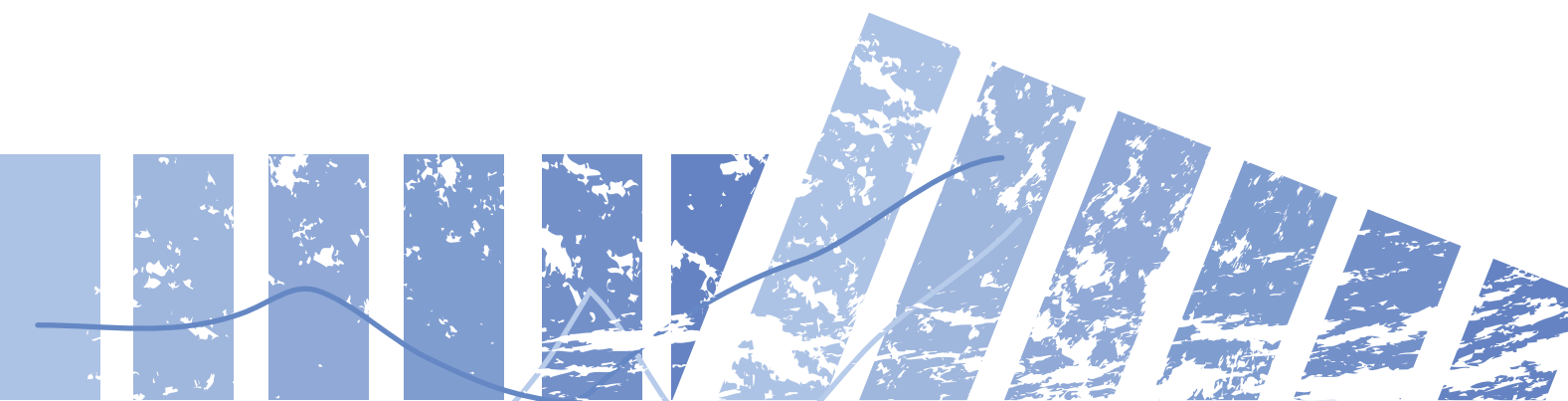
Scientific peer-reviewed journal focusing on the presentation of modern statistical and demographic methods and procedures.

Článok/Article: 5

Typ článku/Type of article: rozhovor/interview

Strany/Pages: 52 – 54

Dátum vydania/Publication date: 15. január 2017/January 15, 2017

UROBILI SME PRE ÚSPECH SLOVENSKEHO PREDSEDNÍCTVA MAXIMUM

WE DID OUR UTMOST FOR THE SUCCESSFUL SLOVAK PRESIDENCY

Slovenská republika má za sebou historickú premiéru. Od 1. júla do 31. decembra 2016 predsedala Rade Európskej únie zastupujúcej záujmy 28 členských štátov. Táto mimoriadna udalosť umožnila získať jedinečné skúsenosti aj 10-člennému predsedníckemu tímu Štatistického úradu Slovenskej republiky.

Viedol ho generálny riaditeľ sekcie makroekonomických štatistík, dnes už podpredseda Štatistického úradu SR Ing. František Bernadič, ktorý poskytol rozhovor Slovenskej štatistike a demografii.

Ing. František Bernadič

- **Slovensko malo na svoje historicky prvé predsedníctvo v Rade Európskej únie dobrú východiskovú pozíciu. Mohlo stavať na výraznom pokroku, ktorý sa podarilo dosiahnuť predchádzajúcemu holandskému predsedníctvu. Platí to aj pre pracovnú skupinu Rady pre štatistiku,¹ ktorú ste v uplynulých šiestich mesiacoch viedli ako jej predseda?**

Áno, určite áno. Holandským partnerom sa podarilo uzavrieť na úrovni Rady návrh nariadenia o európskej štatistike cien zemného plynu a elektriny, ako aj legislatívne návrhy otvorené počas predchádzajúcich predsedníctiev, napr. návrh nariadenia, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 471/2009 o štatistike Spoločenstva o zahraničnom obchode s nečlenskými krajinami, návrh nariadenia, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 91/2003 o štatistike železničnej dopravy alebo návrh nariadenia, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1365/2006 o štatistike prepravy tovaru po vnútrozemských vodných cestách. V prípade týchto návrhov nám zostali na dokončenie už len niektoré formálne aspekty.

Na druhej strane stáli pred nami aj nové výzvy, konkrétne návrh nariadenia, ktorým sa zavádza spoločný rámec pre európsku štatistiku týkajúcu sa osôb a domácností na základe údajov na individuálnej úrovni získavaných zo vzoriek (IESS), a návrh nariadenia, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 99/2013 o európskom štatistickom programe na roky 2013 až 2017 predĺžením jeho trvania na roky 2018 až 2020 (ESP), s ktorými sme začínali.

- **Počas slovenského predsedníctva bolo plánovaných 6 zasadnutí pracovnej skupiny. Hneď prvé dve sa však zrušili. Prečo?**

¹ **Pracovná skupina Rady pre štatistiku (Working Party on Statistics)** vznikla v roku 2003 v rámci Rady Európskej únie pre všeobecné záležitosti. Zaoberá sa návrhmi právnych predpisov, ktoré si vyžadujú odsúhlasenie Radou a spravidla aj Európskym parlamentom. Ide o všetky rámcové predpisy (nariadenia, rozhodnutia a výnimočne aj smernice), pri ktorých sa vyžaduje procedúra spolurozhodovania, a implementačné predpisy, ktoré po schválení Komisiou/Eurostatom podliehajú formálnej kontrole (prieskumu) v Rade a v Európskom parlamente. Vzhľadom na technickú zložitú štatistiky práve v pracovnej skupine Rady pre štatistiku bývajú diskusie o právnych predpisoch najrozsiahlejšie a s prestávkami trvajú niekedy mesiace i roky.

Dôvod bol na strane Komisie, ktorá počas prvých mesiacov nášho predsedníctva nepredložila do Rady už spomínané návrhy. Stalo sa tak až koncom augusta, resp. začiatkom septembra. A zvolať delegátov 28 členských štátov len preto, aby sme im predstavili náš program, sa nám zdalo mrhaním ich i nášho času.

- **V akom stave odovzdávate agendu pracovnej skupiny Rady pre štatistiku poslednému členovi predsedníckeho tria – Malte? Podarilo sa zabezpečiť kontinuitu s holandským predsedníctvom a úspešne ukončiť všetko, čo ste si na šesť mesiacov predsavzali?**

Snažili sme sa urobiť všetko pre to, aby sme maltským kolegom uľahčili prácu a súbory im odovzdali čo najviac rozpracované. Zohľadnili sme pripomienky členských štátov a Komisie a vytvorili tzv. kompromisný návrh Predsedníctva, ktorý sme predložili na rokovanie pracovnej skupiny Rady pre štatistiku 6. decembra 2016. Rokovali sme aj s právnou službou Rady a podnikli kroky na kontaktovanie spravodajcu, poslanca Európskeho parlamentu, ktorému bol tento súbor pridelený. Som veľmi rád, že sa nám na úrovni Rady podarilo uzavrieť návrh nariadenia, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 99/2013 o európskom štatistickom programe na roky 2013 až 2017 predĺžením jeho trvania na roky 2018 až 2020. Ja osobne som s výsledkami, ktoré sme dosiahli, spokojný. Urobili sme pre úspech slovenského predsedníctva maximum.

- **Počas slovenského predsedníctva prijala Komisia okrem návrhu nariadenia o predĺžení európskeho štatistického programu na roky 2018 – 2020 aj návrh rámcového nariadenia pre európsku štatistiku týkajúceho sa osôb a domácností. O čom sa v súvislosti s týmito právnymi normami najviac diskutovalo v pracovnej skupine Rady pre štatistiku?**

Pokiaľ ide o prvý návrh, diskutovalo sa prevažne o rozpočte, záťaži respondentov a prioritácii jednotlivých úloh vyplývajúcich z viacročného programu a ich následného premietnutia do ročných programov.

V prípade návrhu nariadenia, ktorým sa zavádza spoločný rámec pre európsku štatistiku týkajúcu sa osôb a domácností na základe údajov na individuálnej úrovni získavaných zo vzoriek (IESS), bolo spektrum otázok širšie. Od zahrnutia štatistiky využitia času (TUS, Time-Use Survey) a štatistiky rodinných účtov (HBS, Household Budget Survey) do rámcového nariadenia cez povinnosti členských štátov vykonávať pilotné štúdie až po použitie delegovaných aktov, resp. implementačných aktov v súvislosti s prijatím nových premenných v rámci detailných tém, o ktorých ešte dnes nevieme a stanú sa predmetom diskusie až vtedy, keď bude treba reagovať na požiadavky doby.

- **K prioritám nášho predsedníctva v Rade Európskej únie patrilo posilňovanie dôveryhodnosti európskej štatistiky, jej harmonizácia, ale aj redukcia nákladov spojených s produkciou štatistiky a znižovanie záťaže respondentov. Ako z tohto pohľadu hodnotíte dosiahnuté výsledky?**

Obidva legislatívne návrhy sa týmito otázkami seriózne venujú a je prirodzené, že ak dôjde k dohode na úrovni Rady a následne Európskeho parlamentu, bude to mať pozitívny vplyv na respondentov. Pilotné štúdie, ktoré sa majú pri rozšírení Európskeho štatistického programu realizovať a budú financované z grantov EÚ, pomôžu nastaviť spôsoby získavania údajov pre nové výzvy používateľov tak, aby boli ekonomickejšie a efektívnejšie. Čo sa týka IESS, ide o rámcové nariadenie, ktoré

predstavuje výrazný krok dopredu v zmysle harmonizácie, ako aj znižovania záťaže respondentov, čím sa v konečnom dôsledku posilní aj dôveryhodnosť európskej štatistiky.

• **Vláda Slovenskej republiky vás od 20. októbra 2016 vymenovala za podpredsedu Štatistického úradu SR. Myslíte si, že má na vašom kariérnom postupe podiel aj prezentácia Štatistického úradu SR počas slovenského predsedníctva a vaše pôsobenie na čele pracovnej skupiny Rady pre štatistiku?**

Ťažká otázka. Možno áno, možno nie. Počas pôsobenia v Štatistickom úrade SR som sa vždy snažil vykonávať svoju prácu tak, ako som najlepšie vedel, a šíriť dobré meno slovenskej štatistiky. Svojou odbornosťou sa mi podarilo získať si rešpekt a meno v odbornej verejnosti na Slovensku i v zahraničí.

Za rozhovor ďakuje ZUZANA ŠTUKOVSKÁ

